

Zie mij!

Werkplan MIND Ypsilon 2020

Inhoud

Inhoud.....	3
Zie mij!	4
Dit kunnen leden in 2020 van ons verwachten.....	5
Vast in ons aanbod.....	5
Op proef.....	5
Nieuw in ontwikkeling.....	5
Programmalijn 1: Naar het (familie)lid	6
Adviesdienst: telefonisch + online	6
Naasten in Kracht - community	6
MIND Familiedag.....	6
Voorlichting & Stigmabestrijding	6
Lotgenotencontact en zelfhulp	7
Programmalijn 2: Specialismes	8
Leven met een suïcidale naaste	8
Zelfregiecentra	8
Wonen en meer	9
Loodsservice	9
Programmalijn 3: Aanjager	10
Quickscan ggz.....	10
Sterrentraject 'Familieminded'	10
Belangenbehartiging en ondersteuning	10
Interactiekaart.....	10
Lokale zichtbaarheid	11
De Brug komt terug	11
Ypsilon Support / Betaalde dienstverlening	11
Kennissagenda	11
Programmalijn 4: Organisatie-ontwikkeling	13
Vrijwilligersondersteuning.....	13
Verhuizing	13
MIND	13
Contributie	13

Zie mij!

In de 35 jaar dat ze nu bestaat, is MIND Ypsilon getransformeerd van een traditionele vereniging die vanuit eigen kracht opkwam voor haar unieke doelgroep naar een netwerkorganisatie die anno 2020 gelooft in de kracht van samenwerking en die partijen met elkaar verbindt. Met succes. De functie van familievertrouwenspersoon bijvoorbeeld ontstond vanuit een experiment dat Ypsilon startte met een ggz-aanbieder in Amsterdam. Dit jaar krijgt deze 'FVP' een wettelijke status in de Wet verplichte ggz. Een wet waarin de sporen van lobbywerk van Ypsilon en Anoksis zichtbaar zijn. In veel familieraden vormen leden van Ypsilon de actieve kern. De openstelling van de Wlz voor mensen met psychische problemen kwam er nadat steeds meer organisaties en partijen zich lieten overtuigen door de argumenten van Ypsilon en MIND.

Deze strategie heeft ons geen windeieren gelegd. Binnen de ggz en de landelijke politiek zijn we bekend en een speler die ertoe doet. De Tweede Kamer nodigt ons standaard uit om in te spreken op hoorzittingen. In grote samenwerkingsprojecten met patiënten- en familieverenigingen hoopt iedereen dat Ypsilon zich zal aanbieden als penvoerder. Bij minstens een kwart van alle kwaliteitsstandaarden is de hand van Ypsilon te herkennen en we worden gezien als strategisch samenwerkingspartner van gerenommeerde instituten als ZonMw en het Zorginstituut Nederland.

Het vorige werkplan had als titel 'De ramen open!'. Dat is gelukt: met bekende en nieuwe organisaties zijn we een intensievere samenwerking aangegaan. Landelijk, maar ook op regionaal niveau.

Maar het schaken op al die borden heeft ook een keerzijde: het maakt ons als organisatie minder herkenbaar, minder zichtbaar. Nu de zorg zich steeds meer afspeelt in het sociale domein ontmoeten we 'nieuwe' partners zoals gemeenten en woningcorporaties die Ypsilon nog nauwelijks kennen. En het is de vraag of familieleden die voor het eerst met de problematiek te maken krijgen ons weten te vinden. Terwijl het aanbod van ggz-zorg steeds meer onder druk komt te staan. We weten steeds beter hoe het moet met het behandelen van mensen met psychoses, maar lijken het steeds minder te doen. Een onacceptabele ontwikkeling, wat ons betreft. Dus nieuwe tijden vragen van Ypsilon dat ze zich opnieuw uitvindt, dat ze zich herontdekt op basis van onze verdiensten en onze kracht.

In 2020 gaan we met onze vrijwilligers, ons bureau en bestuur aan tafel om samen te bezien hoe we de uitdagingen van de komende jaren als actieve vereniging kunnen aangaan. Het mag wel wat coherenter, wat minder vol en diffuus. Liever willen we ontzorgen, rust en duidelijkheid creëren, borgen. Er is meer focus nodig om zichtbaar te zijn, gezien te worden. Het is logisch om na het neerzetten van collectieve voorzieningen als Naasten in Kracht en recentelijk nog MIND Family, nu te kijken naar onze eigen media. Wat doen we ermee en doen we dit goed? Want als je beter kunt uitdragen waar je voor staat wordt je boodschap voor anderen ook gemakkelijker om te reproduceren.

In haar emancipatie heeft de familie altijd achter de cliënt aangehobbeld. Na cliëntenraden kwamen er familieraden, na cliëntenvertrouwenspersonen kwamen er familievertrouwenspersonen, na cliënt-ervaringsdeskundigen kwamen er familie-ervaringsdeskundigen. Ook 'Zie mij', de titel van dit werkplan, komt uit een beweging die patiënten al steeds meer maken. Een beweging die gaat over zelfbewustwording en empowerment, weten waar je staat en weten dat je gezien mag worden.

Namens het bestuur van MIND Ypsilon,

Jan Zandijk
Voorzitter

Foto: Samen Sterk zonder Stigma

Dit kunnen leden in 2020 van ons verwachten

Vast in ons aanbod

- Kwalitatief hoogwaardige adviesdienst, elke werkdag bereikbaar via telefoon in e-mail
- Beantwoording adviesvragen als expert bij PsychoseNet
- Ervaringsverhalen van naasten, gebundeld in het leerplatform www.naasteninkracht.nl
- MIND Familiedag
- 4x per jaar het tijdschrift Ypsilon Nieuws
- E-zine Ypsbul
- Website www.ypsilon.org
- Website MIND Family
- Live en online gespreksgroepen bieden door het hele land
- Psysalons
- Gespreksbijeenkomsten voor 'partners-van', 'kinderen-van' (KOPP), broers en zussen
- Workshop Verbindende gespreksvaardigheden
- Website www.desleutelinhanden.nl met manifest, woonwijzer, filmpjes met ervaringen en goede voorbeelden op gebied van wonen en meer
- Landelijke en lokale lobby voor passende huisvesting en meer van onze achterban
- Quickscan ggz 'Werken met familie' die ggz-afdelingen kan helpen bij ontwikkelen van goed familiebeleid
- Erkenning en promotie van goed familiebeleid via het sterrentraject 'Familieminded'
- Ondersteuning bij de ontwikkeling van goede ART-zorg voor de meest kwetsbare groep
- Advisering bij invoering landelijk meldpunt verward gedrag
- Ondersteuning bij de Wet verplichte GGZ
- Politieke lobby in Den Haag en bij gemeenten
- Belangenbehartiging bij ggz-instellingen, zorgverzekeraars, opleidingen en anderen
- Triadekaart die helpt de taken in de triade goed te verdelen

Op proef

- Vroege opsporing van familieleden in nood via social media
- MIND-café's
- Eigen zelfregiecentrum in Oss
- Loodservice naar sociaal-medische advisering
- Adviseur Sociaal Domein die vrijwilligers in de regio inhoudelijk bijstaat
- Betere ontsluiting training Interactievaardigheden van Bureau de Mat

Nieuw in ontwikkeling

- Aandacht voor familieleden van mensen met een niet-westerse achtergrond
- Online community voor contact en uitwisseling met andere familieleden en naasten
- Psycho-educatiecursus voor naasten van mensen met een vroege psychose
- Gebundelde informatie in digi-mappen.
- Herziene uitgave over forensische zorg
- Informatie over familieleden en medicijnen
- Gratis online brochure voor familie met een suïcidale naasten
- Loodservice bij sociaal-juridische problemen
- Interactiekaart die de ruis binnen de triade benoemt en wegneemt
- Training medewerkers steunpunten mantelzorg op ggz-gebied
- Actuele kwaliteitsstandaarden over naasten en over dwang en drang
- Ontwikkeling academische werkplaats voor psychose en lobby voor relevant wetenschappelijk onderzoek
- Heidag versterking vrijwilligersbeleid
- Actualisering informatievoorziening vrijwilligers

Programmalijs 1: Naar het (familie)lid

Met de programmalijs 'Naar het (familie)lid' proberen we zo goed mogelijk aan te sluiten bij de specifieke behoefte van het familielid. Doel van dit programma is om elk familielid te ondersteunen bij zijn grootste behoeften, ongeacht de achtergrond of de fase waarin hij verkeert. De eindresultaten in deze programmalijs komen altijd rechtstreeks ten goede aan individuele familieleden.

Adviesdienst: telefonisch + online

Ypsilon beschikt over een kwalitatief hoogwaardige adviesdienst. We hebben aan een half woord genoeg, dragen meer dan 20.000 ervaringen met ons mee die we dagelijks inzetten voor weer nieuwe familieleden. Afgelopen jaar zijn we begonnen om dat nadrukkelijker naar buiten gaan brengen. *Letterlijk* ook meer naar buiten, door ze daar aan te bieden waar onze doelgroep zich bevindt. Zo behoren we tot de expertgroep die adviesvragen van de bezoekers aan PsychoNet beantwoordt. Vanuit de nieuwe functie Vangnet & Advies zijn we via social media actief op zoek naar familieleden die Ypsilon nog niet kennen en bieden we onze diensten aan. Springt Drenthe eruit bij het Googelen naar psychose? Dan zijn we daar te vinden. Een aparte doelgroep hierin wordt familieleden van mensen met een niet-westerse achtergrond. We overwegen om een stageplek te creëren om hierover meer kennis op te doen. Met storytelling willen we verder duidelijk maken dat we met de adviesdienst van Ypsilon vaak al het antwoord kunnen geven voordat de vraag gesteld is.

Naasten in Kracht - community

In het project "Naasten in Kracht – community" willen we met 10 cliënten- en familieorganisaties verbonden aan MIND www.naasteninkracht.nl doorontwikkelen. Van een website vol ervaringsverhalen willen we komen tot een community, oftewel een interactief platform dat fungeert als aanvullende vorm van psycho-educatie. Dat is hard nodig omdat door de bezuinigingen in de ggz psycho-educatie voor familie en naasten in de ggz vrijwel overal is weggevalen, terwijl het een van de sterkste interventies is om overbelasting te voorkomen en veerkracht te vergroten. De community bundelt de verhalen en zet ze in lerende formats. Zo bieden we informatie, handvatten en steun die onafhankelijk van plaats en tijd kunnen worden geraadpleegd. Daarnaast loopt er een aanvraag om een nieuwe psycho-educatiecursus te ontwikkelen voor familie en naasten van mensen met een vroege psychose. Bij groen licht willen we deze zogeheten 'blended learning'-cursus laten aansluiten op Naasten in Kracht.

MIND Familiedag

Twee jaar hebben we samen met collegaorganisaties binnen MIND een landelijke informatie- en ontmoetingsdag georganiseerd onder de noemer MIND Familiedag. Zo hoopten we meer familieleden te bereiken en efficiënter te werken. Dat laatste is inderdaad het geval: het organiseren kost minder tijd en de kosten zijn lager. Kijkend naar de bezoekersaantallen komen er niet zo zeer méér mensen, maar verschilt de doelgroep wel van de traditionele studiedag van Ypsilon. Vooral de jongere leeftijd valt op. De evaluaties laten verder zien dat de bezoekers zeer tevreden zijn.

Organiseerden we in 2019 een eigen dag in het kader van het 35-jarig bestaan, op 14 maart 2020 komt de MIND Familiedag weer terug, opnieuw in Amersfoort. Behalve Ypsilon zijn ook Labyrint, de MIND Kamer Familie- en naastenraden, plusminus en het Zwarte Gat betrokken bij de organisatie.

Voorlichting & Stigmabestrijding

Ypsilon blijft vooraan lopen met haar nieuwsvoorziening en biedt haar informatie en kennis aan waar familieleden actief zijn. Het afgelopen jaar hebben we daarom nadrukkelijk energie gestoken in kanalen van derden om het bereik te verbreden. Denk daarbij aan social media, maar ook aan PsychoNet, aan Naasten in Kracht en aan MIND Family, het digitale platform waarmee we als familieorganisaties laten zien dat MIND er nadrukkelijk ook is voor familie en naasten. Naar behoefte kunnen we via die kanalen mensen ook leiden naar de eigen organisatie voor de meer specialistische informatie.

Dat betekent dat er een andere rol komt voor de eigen media: Ypsilon Nieuws, Ypsbul en website. Het streven om volledig te zijn en in ons eentje alle informatie te dekken, hebben we al eerder laten varen. Tegelijk is er behoefte om via de eigen media meer 'smoel' te geven aan wat Ypsilon is en waar ze voor staat groter geworden. Dat betekent dat we teruggaan naar de kern van wat Ypsilon is en vanuit

daar weer gaan opbouwen aan een breder toegankelijke website en kijken of we met de bestaande eigen media genoeg dekken wat we willen uitdragen.

Lotgenotencontact en zelfhulp

Niets roept zoveel herkenning op en kan zoveel steun geven als ervaringen als van mensen die hetzelfde hebben meegemaakt. Ypsilon blijft daarom door het hele land live en online gespreksgroepen bieden, steeds vaker in de eerder ontwikkelde succesformule van Psysalon of in de vorm van een MIND-café. Voor onder anderen 'partners-van', 'kinderen-van' (KOPP), broers en zussen organiseren we ook nog een aantal bovenregionale gespreksbijeenkomsten en digitaal lotgenotencontact.

Programmaliijn 2: Specialismes

In deze programmaliijn profileert Ypsilon zich als specialist. Gebaseerd op 35 jaar ervaring met de benoemde thema's toont ze haar meerwaarde naar (potentiele) leden. Naar externe organisaties en instituten laat ze zien dat ze een niet meer weg te denken –en dus betaalde– partner is bij beleids- en zorgontwikkeling.

De eindresultaten in deze programmaliijn zijn een concretisering van de benoemde specialismes of dragen bij aan de profilering en verspreiding.

Geholpen met kennis

Ypsilon heeft acht thema's geïdentificeerd waarop zij zich nadrukkelijker wil profileren:

- Psychose en familie
- Ziektebesef of het gebrek daaraan
- Crisis, dwang en forensische zorg
- Preventie en vroegsignalering
- Middelengebruik en dubbeldiagnose
- Wonen en langdurige zorg / Ernstige Psychische Aandoeningen
- Privacy
- Suïcide(preventie) en naasten.

Een nieuwe manier waarop we deze kennis willen ontsluiten is het bundelen van informatie in digi-mappen. Daarnaast willen we nagaan waar onze kennis van waarde kan zijn en er vervolgens actief de boer mee op gaan. Natuurlijk via eigen magazine, website en adviesdienst, maar net zo zeer via collega-organisaties en het bureau van MIND, door het geven van workshops en lezingen, aandacht op symposia en in de pers, gebruik van social media en het ontwikkelen van informatiemateriaal (online of als hard copy).

Door het materiaal te schrijven op B1-niveau worden ze voor iedereen beter leesbaar en toegankelijk voor migranten en laaggeletterden. Voor 2020 staat onder meer de herziening van de uitgave over forensische zorg op het programma en willen we informatie bieden over medicijnen en de vraag wat familieleden en naasten daarmee van doen hebben. Daarnaast willen we apart aandacht besteden aan suicidaliteit.

Leven met een suïcidale naaste

Ieder jaar doen ongeveer 100.000 volwassenen in Nederland een suïcidepoging. Er is een groeiend besef dat familie en naasten een belangrijke rol kunnen spelen in de preventie. Wat echter steeds mist is de vraag hoe deze zichzelf staande houdt. Daar wil Ypsilon iets aan doen. Want zolang mensen verteerd worden of zich klemgezet voelen door de doodswens van hun naaste, komen ze nauwelijks toe aan hun eigen leven. Via een raadpleging en focusgroepen willen we de kennis die deze familie en naasten zelf in huis hebben verzamelen, vastleggen, analyseren en verspreiden in een gratis toegankelijke online brochure met ervaringen, tips en verwijzingen.

Maar we realiseren ons dat we dan nog lang niet de hele groep van naasten hebben bereikt. Met de brochure in de hand gaan we daarom vervolgens in gesprek met collega-organisaties, steunpunten, armoedeplatforms en hulplijnen als 113. Daarbij stellen we het format van de gemaakte brochure ter beschikking om er hun eigen variant van te ontwikkelen of er hun eigen aanvulling aan toe te voegen.

Zelfregiecentra

In veel projecten rond verward gedrag spelen familie en naasten een marginale rol. Ten onrechte, want zij kunnen terugval en opnames voorkomen, mits ze weten wat hen te doen staat en hoe ze zichzelf staande kunnen houden. Zelfregiecentra zijn een prachtig podium om hen hierin bij te staan, maar slechts weinige centra bieden voor familie en naasten een gedegen en divers aanbod. Daarom willen we naar een sluitende aanpak, met de familie als missing link. Sinds maart 2018 bouwen we aan een eigen zelfregiecentrum in Oss, waar familieorganisaties, (familie-)ervaringsdeskundigen en mantelzorgorganisaties met steun van de gemeente een gericht aanbod ontwikkelen. Vrijwilligers uit de regio's Arnhem, Bergen op Zoom/Roosendaal, Sittard, Groningen en Tiel denken mee en gebruiken de opgedane ervaringen om te onderzoeken of ze elders soortgelijke initiatieven mogelijk kunnen maken.

Wonen en meer

Een manifest dat in pakkende woorden de problemen beschrijft waar onze achterban tegen aanloopt, aangeboden aan staatssecretaris Paul Blokhuis. Steunbetuigingen van vele tientallen medestanders. Een Woonwijzer die laat zien dat we niet alleen goed zijn in het verwoorden van problemen, maar ook aandragen hoe en door wie die problemen kunnen worden opgelost. Filmpjes (gemaakt door cliënten) waarin cliënten en naasten vertellen hoe hun woonproblemen zijn opgelost. En de website www.desleutelinhanden.nl waarop dit alles samenkomt en waarmee we beleidsmakers de sleutel in handen geven om de problemen aan te pakken. Dat was de opbrengst van het project 'Wonen alleen is niet genoeg'.

Formeel eindigde het project eind 2019, maar hoe meer de actie blijft gonzen, hoe beter. En dus blijven we vooral via onze Adviseur Sociaal Domein het werk van gemeenten en woningcorporaties actief monitoren en vrijwilligers in het land op dit gebied bijstaan.

Uiteraard blijven we daarnaast familieleden bijstaan via ons Expertisecentrum Wonen die zich niet bij deze deplorabele situatie neerleggen en zelf een wooninitiatief starten. We weten intussen allang hoe dat moet en hoe nodig het is: zodra een nieuw woonproject opengaat blijkt de behoefte weer groter dan het net gecreëerde aanbod.

Loodsservice

Een peiling onder de achterban laat zien dat er behoefte is aan verdiepende adviezen over nalatenschappen, bewindvoering en schuldenproblematiek. Eerder al liep Ypsilon een potentiële partner tegen: Trompetter en partners, een adviesbureau dat zich heeft gespecialiseerd in sociaal-medische advisering. In een pilot onderzoeken we of we leden met complexe vraagstukken op dat vlak naar hen toe gaan loodsen voor hoogwaardig advies.

Daarnaast is er een dringende behoefte aan ondersteuning bij sociaal-juridische problemen. Ook hiervoor geldt dat het begint met het herkennen van de problematiek om daarna goed te kunnen doorverwijzen. Om dat te kunnen bouwen we verder aan kennis op dit terrein en brengen we het netwerk in kaart van specialisten op sociaal-juridisch gebied.

Programmalijs 3: Aanjager

Veranderingen komen nooit vanzelf. Via deze programmalijs wil Ypsilon aanjager zijn op thema's die de kwaliteit van leven van familieleden en hun naasten verbeteren.

De eindresultaten in deze programmalijs zijn niet altijd direct herleidbaar naar Ypsilon zelf want komen vaak via samenwerking en belangen delen tot stand.

Quickscan ggz

Goede zorg kan niet zonder samen te werken met de familie. Maar wie daar iets aan wil doen, weet vaak niet waar te beginnen. De Quickscan ggz 'Werken met familie' van Ypsilon biedt uitkomst. Het is een gemakkelijk in te vullen online instrument waarmee een ggz-afdeling inzicht krijgt in wat er al goed gaat, wat beter kan en hoe dat te bereiken is. Professionals en familieleden hebben elk een eigen ingang, maar juist de combinatie geeft een krachtig en eerlijk beeld van de situatie nu.

De Quickscan snelt zijn roem vooruit. Het instrument kan nu al rekenen op grote belangstelling: er vroegen meer dan 600 professionals een account aan. Ook spraken grote instellingen als Parnassia en Mondriaan de intentie uit om de Quickscan onder een hele serie afdelingen te willen uitzetten, waar Altrecht en de Zeeuwse Gronden ze al voorgingen. In 2020 willen we de Quickscan meer promoten en willen we een eerste analyse doen van de ingevulde data. Zo krijgen we zicht op eventuele wenselijke aanpassingen en verbeteringen van de Quickscan zelf, maar ook op de vraag hoe we met onze kennis instellingen kunnen bijstaan.

Sterrentraject 'Familieminded'

Voor wie echt wil doorpakken in zijn familiebeleid werken we samen met Mind aan 'Familieminded', een traject waarmee ggz-afdelingen sterren kunnen winnen. De eerste ster krijgt een afdeling als ze voldoende scoort op de Quickscan ggz. Dan handelt de afdeling vooral reactief. Bij ster 2 werkt de afdeling juist pro-actief. En ster 3 verdient een afdeling als ze interactief werkt.

De eerste sterren zijn inmiddels uitgereikt: De afdeling Kastanjehof van GGZ Centraal 2 sterren waardig en Zeeuwse Gronden ook. ABC Altrecht was zelfs goed voor 3 sterren, het maximum. Inmiddels zijn we gestart met een extra pilot bij UMC Utrecht om nog verdere ervaring op te doen. Familieminded is volledig afgestemd op de kwaliteitsstandaard over familie en naasten: de vier rollen die in de module staan beschreven staan centraal, waarbij de instelling niet wordt bevroegd op wat er op papier staat, maar wat familieleden ervan ervaren. Juist op die 4 rollen willen we nog verder inzoomen. In de kwaliteitsstandaard zijn ze nog weinig uitgewerkt, dus daar ligt nog braakliggend terrein waarmee we familiebeleid beter kunnen funderen.

Belangenbehartiging en ondersteuning

Door de vermaatschappelijking wordt er steeds meer geknabbeld aan het bolwerk van de ggz. Gelukkig maar, want de zorg is op veel plekken ondermaats. Niet voor niets ontwikkelden we samen met anderen ART (Actief heRstel in de Triade) als nieuwe norm voor de zwakste groep. Veel patiënten raken bekneld in het schemergebied tussen de ggz en het sociale domein. Ook na de opheffing van het 'Schakelteam mensen met verward gedrag' en de komst van het VLOT-team blijven we daarom in tal van regio's actief toewerken naar een sluitende aanpak en bijvoorbeeld een meldpunt. Ook vanwege de Wet verplichte GGZ die in 2020 van kracht wordt.

Wachtlijsten en een gebrek aan specialistische hulp spelen patiënten en hun familie in het sociale domein parten. Ypsilon probeert daarin te sturen, waar mogelijk samen met anderen, door te zoeken naar gezamenlijke belangen.

Regionaal en lokaal zijn vrijwilligers van Ypsilon eveneens actief op het gebied van belangenbehartiging. Bijvoorbeeld als familiecoach en in platforms van cliënten en naasten, in Wmo-raden of Adviesraden Sociaal domein, in werkgroepen en in 1-op-1-gesprekken. Een belangrijke functie die Ypsilon ook in het land zichtbaar maakt. Landelijk proberen we hen zo goed mogelijk te ondersteunen door richting te geven aan belangrijke thema's, door het ontwikkelen van ondersteunend materiaal, door het ontsluiten van de sociale kaart en lijntjes te leggen naar collega-organisaties, door mee te denken bij het formuleren van de vraag of te adviseren in strategische keuzes.

Interactiekaart

Lange tijd was triadisch werken voor Ypsilon het synoniem voor meer aandacht voor de inbreng van de familie. Vanuit de historie weliswaar logisch, maar écht triadisch denken en werken vraagt meer. Het vereist een perspectiefwisseling die geen van de drie hoekpunten van de triade gemakkelijk afgaat. Zo lukt het familie lang niet altijd om zich te verplaatsen in de hulpverlener en voelt de cliënt de

familie soms te zwaar op de nek zitten. Maar omgekeerd krijgt de familie lang niet altijd de kans om haar ervaring en zienswijze in te brengen. “Bij elke nieuwe hulpverlener heb ik het gevoel dat ik eerst twee maanden in een examenklasje zit voor ik mag meepraten.” Maar het kan dan ook weer zijn dat de familie vervolgens ‘beukt op de verkeerde rug’ en de casemanager aanspreekt voor iets waar de psychiater voor verantwoordelijk is.

De huidige Triadekaart werkt als er al triadisch wordt gewerkt. Maar om daar te komen is soms meer nodig. Ypsilon wil daarom een extra instrument ontwikkelen. Noem het een ‘Interactiekaart’; een checklist die juist de obstakels benoemt die zich in de triade kunnen voordoen. ‘Bemoeienis’ zou zo’n thema kunnen zijn, of ‘risico nemen of vermijden’. Een kaart die voor alle drie de hoekpunten woorden geeft aan de roze olifant in de kamer. Een kaart die de ruis wegneemt die een goede interactie en gelijkwaardige samenwerking in de weg zit. Een kaart met handreikingen op de thema’s waar het schuurt.

Lokale zichtbaarheid

In een domein waarin nog lang niet altijd oog is voor mensen met ggz-problematiek en hun familie is een wereld te winnen. Maar gemakkelijk is het niet; reden om het afgelopen jaar de Adviseur Sociaal domein in het leven te roepen die vrijwilligers in de regio inhoudelijk bijstaat en waar nodig lijnen kan leggen naar andere familie-/cliëntenorganisaties, adviesraden sociaal domein, familieraden, FED’s, MIND en gemeenten. Samen zijn ze zo beter in staat te signaleren waar het fout, maar ook waar het goed gaat. Ook het komend jaar willen we door met onze Adviseur Sociaal Domein.

De Brug komt terug

Goed geïnformeerde en getrainde familieleden zorgen ervoor dat het aantal psychoses afneemt en de duur ervan wordt verkort. Familieleden die *niet* weten hoe ze ermee moeten omgaan vergróten juist de kans op psychoses en de duur ervan. Beschikbaarheid van een goede cursus dus een eerste vereiste, maar daar al gaat het fout: er zijn wel cursussen voorhanden, maar die worden vrijwel nergens in het land daadwerkelijk meer gegeven. Met als gevolg dat familieleden en naasten die kennis moeten opdoen via *trial and error*, een proces dat al snel een jaar of zes, zeven kost, terwijl de kennis anders in een paar maanden kan worden opgedaan. Ook op andere terreinen ontberen mantelzorgers ggz vaak de nodige ondersteuning, bijvoorbeeld waar het gaat om de vraag hoe ze zélf overeind kunnen blijven.

Gemeentes hebben dus goud in handen, maar zijn zich daar niet van bewust: mantelzorgers ggz wordt inefficiënte en weinig effectieve ondersteuning aangeboden. Om dat te kantelen spelen Steunpunten mantelzorg hierin een sleutelrol. Jaren terug zijn steunpuntmedewerkers via project ‘De Brug’ al eens doelgroep geweest van een training om meer ggz-kennis in huis te krijgen. Het wordt hoog tijd om die exercitie voorzien van de nieuwste inzichten te herhalen. Samen met collegaorganisaties als Labyrint en MantelzorgNL wil Ypsilon ze bijbrengen wat de belangrijkste vragen van deze groep zijn en met welke middelen zijn ze te ondersteunen.

Samen met Bureau de Mat kijken we hoe we de training Interactievaardigheden een groter bereik kunnen geven.

Ypsilon Support / Betaalde dienstverlening

Ypsilon heeft sinds haar oprichting meer dan 20.000 familieleden geadviseerd en begeleid. Onder de naam Ypsilon Support brengen we die kennis en expertise weer terug bij professionals, onder wie medewerkers van gemeenten, ggz-instellingen en van welzijnsorganisaties. Samen met het nieuwe MIND Expert Center willen we in 2020 onderzoeken of workshops zijn om te zetten naar geaccrediteerde cursussen, waardoor het bereik kan worden vergroot en ze minder hangen op financiering.

Vanuit onze expertise schrijven we ook mee aan kwaliteitsstandaarden die in 2020 gactualiseerd zullen worden, zoals de generieke module over samenwerking met en ondersteuning van naasten en over dwang en drang.

Kennisagenda

Ypsilon geeft (mede) richting aan de kennisagenda op het gebied van wetenschappelijk onderzoek door zelf te bepalen op welke thema’s de behoefte aan onderzoek het grootst is. Wat Ypsilon betreft gaat er speciale aandacht uit naar relationeel werken, kwaliteit van leven, (de rol van familie bij) medicijngebruik, cognitieve problemen, triadisch werken en herstel. Op sommige thema’s hebben we intussen goede samenwerking opgebouwd met wetenschappers. Zo draaien we actief mee in de Hamlett-studie die kijkt naar de effecten van stoppen met antipsychotica na een eerste psychose. Voor verschillende andere thema’s zoeken we de aansluiting bij GROUP en het Psychoseconsortium.

Met de Amsterdam University en GGZ InGeest bekijken we de mogelijkheden van een academische werkplaats voor psychose. Voor het zoeken naar fondsen is in 2019 de Psychosetiching opgericht waar Ypsilon een bestuursplek inneemt.

Programmaliijn 4: Organisatie-ontwikkeling

Met deze programmaliijn versterkt Ypsilon haar organisatie door te investeren in haar vrijwilligers, haar werkapparaat en een financieel gezonde positie. Niet als doel op zich, maar om duurzaam te kunnen blijven opkomen voor de zaken waar ze voor staat.

De eindresultaten in deze programmaliijn zijn soms concreet, soms faciliterend en dragen direct of indirect altijd bij aan de versterking van Ypsilon als vereniging.

Vrijwilligersondersteuning

In de loop der jaren heeft Ypsilon een heel arsenaal ontwikkeld ter ondersteuning van haar vrijwilligers of 'kaderleden', zoals we ze voorheen vaak noemden. Maar de wereld van vrijwilligers is enorm veranderd en willen we als organisatie toekomstbestendig zijn, dan zijn vrijwilligers en is dus ook hun ondersteuning daarin cruciaal.

Op een heidag willen we daar ons met zo veel mogelijk vrijwilligers eens goed over buigen, om de daar geformuleerde lijnen vervolgens ook om te zetten in concrete acties. Daarbij nemen we de kennis mee die we via bijvoorbeeld de ledenraadpleging al hebben opgedaan en ook de ideeën die we intussen op bijv. cursusgebied hebben ontwikkeld.

Maar we stellen er ook vragen: Weten vrijwilligers in de regio zich gezien? Hoe maken we hun werk meer zichtbaar en hun bereik groter? Voelen ze voldoende aansluiting met wat hun vereniging landelijk doet? Hoe kunnen we de thema's uit de adviesdienst en de gespreksgroepen doorlussen naar belangenbehartiging? En welke ondersteuning vinden zij essentieel om in het huidige transitiegeweld nog effectief vrijwilliger te durven zijn?

Voor de antwoorden gaan we onder meer te rade bij andere organisaties: hoe doen zij het?

De uitkomsten verwerken we in nieuw beleid. We staan stil bij nieuwkomers maar kijken ook of we meer in de ondersteuning moeten of kunnen differentiëren. Ook de informatievoorziening (denk aan het Handboek Vrijwilligerswerk en de vrijwilligersbrochure) nemen we onderhanden zodat deze weer up to date is.

Verhuizing

Nadat eerder al het huurcontract van ons landelijk bureau was overgenomen door een andere eigenaar, kregen we halverwege 2019 te horen dat we het pand op korte termijn zouden moeten verlaten. Met juridische ondersteuning hebben we het gedwongen vertrek weten te rekken tot 1 oktober 2020. En misschien wordt het nóg wel later doordat de stikstofperikelen een snelle sloop van het pand tegenhoudt en de gemeente nog geen verdere plannen heeft voor sanering van de buurt. Daar kunnen we echter niet op gokken, dus houden we in de planning rekening met een verhuizing als traditioneel arbeidsintensieve klus.

MIND

Voortgekomen uit onze koepel Landelijk Platform GGZ en het Fonds Psychische Gezondheid wil MIND uitgroeien tot een krachtige beweging van cliënten en familieleden in de ggz. De activiteiten die vanuit MIND zijn opgezet dragen ook bij aan de versterking van Ypsilon – en omgekeerd.

- Als lidorganisatie van MIND is Ypsilon regelmatig woordvoerder of vertegenwoordiger. Zoals in de Bestuurlijke Ketenraad WvGGZ
- We zijn medeaanvrager van een samenwerkingsproject dat een stevig fundament moet leggen onder Lotgenotencontact
- Ook in 2020 draagt Ypsilon bij aan de organisatie van de MIND-dag voor familie en naasten
- Ypsilon heeft samen met de collega's van Labyrint-In Perspectief, de MIND Familie- en naastenraden het digitale platform met de werktitel MIND Family ontwikkeld. Hier zullen we in 2020 verder aan doorbouwen, ook om de brug te maken naar onze eigen website
- Symbolisch heeft Ypsilon in haar begroting 1 euro opgenomen als ondersteuning van de Landelijke Stichting Zelfbeschadiging, onze collegaorganisatie die wat ons betreft waardevol werk verzet maar net buiten de criteria valt voor subsidie vanuit het Rijk.

Contributie

Alweer een paar jaar staat de contributie voor leden op 57 euro. Gezien de gestegen kosten kiezen we voor een kleine verhoging tot 59 euro. Dat geldt ook voor de abonneehouders van YN.

MIND Ypsilon
Vereniging van familieleden en betrokkenen van mensen met psychosegevoeligheid

ypsilon@ypsilon.org
www.ypsilon.org